

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos energetikos ministro
2023 m. sausio 12 d.
įsakymu Nr. 1-2

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJOS
IR ENERGETIKOS MINISTRO VALDYMO SRIČIAI PRISKIRTŲ ĮSTAIGŲ
KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2023–2024 METŲ VEIKSMŲ PLANAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos ir energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų korupcijos prevencijos 2023–2024 metų veiksmų planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. XIV-1178 „Dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais patvirtinimo“, ir atsižvelgiant į Korupcijos prevencijos veiksmų planų, jų projektų ir planų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 2-283 „Dėl Korupcijos prevencijos veiksmų planų, jų projektų ir planų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2. Plano tikslas – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją Lietuvos Respublikos energetikos ministerijoje (toliau – Energetikos ministerija) ir energetikos ministro valdymo sričiai priskirtose įstaigose (viešojoje įstaigoje Lietuvos energetikos agentūroje ir valstybės valdomose įmonėse (valstybės įmonėje Ignalinos atominėje elektrinėje, UAB „EPSO-G“, akcinėje bendrovėje „Klaipėdos nafta), taip pat tobulinti esamas ir diegti naujas korupcijos prevencijos priemones ir tokiu būdu didinti Energetikos ministerijos ir energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų veiklos viešumą ir atvirumą, jose dirbančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai), atsparumą korupcijai.

3. Plane vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme (toliau – VPIDĮ) ir kituose teisės aktuose.

**II SKYRIUS
APLINKOS IR KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ ANALIZĖ**

4. Iki Plano patvirtinimo Energetikos ministerija ir energetikos ministro valdymo sričiai priskirtos įstaigos vykdė Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos ir energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų 2021–2022 metų kovos su korupcija programą (toliau – 2021–2022 metų programa) ir jos įgyvendinimo priemonių planą (toliau – 2021–2022 metų priemonių planas), patvirtintus energetikos ministro 2021 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 1-23 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos ir energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų 2021–2022 metų kovos su korupcija programos patvirtinimo“.

5. Už konkrečios 2021–2022 metų priemonių plane numatytos priemonės įgyvendinimo organizavimą atsakingas Energetikos ministerijos administracijos padalinys ir (ar) energetikos ministro valdymo sričiai priskirtos įstaigos buvo įpareigosotos savalaikiai vykdyti jiems priskirtų priemonių įgyvendinimą, o apie jų eigą ir pasiektus rezultatus informaciją kas pusę metų teikti Energetikos ministerijai.

6. Pasibaigus 2021–2022 metų programos įgyvendinimo priemonių plano laikotarpiui, buvo atlikta 2021–2022 metų vykdytų priemonių plano analizė.

7. 2021–2022 metų programoje buvo suformuluoti 3 uždaviniai, kuriems įvykdyti buvo numatyta 10 priemonių. Visos priemonės buvo visiškai įgyvendintos.

8. 2021–2022 metų programos 1 uždavinys: ugdyti ir kurti antikorupcinę kultūrą, aplinką bei stiprinti atsparumą korupcijai.

Atsižvelgiant į tai, kad viešųjų ir privačių interesų deklaravimas, viešųjų ir privačių interesų derinimo praktikos kontrolė ir stebėseną yra viena iš korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių, 2021–2022 metų priemonių plane numatyta, kad „ne rečiau kaip 1 kartą per metus priminti valstybės tarnautojams, darbuotojams ir valdymo organų nariams apie pareigą deklaruoti privačius interesus“. Energetikos ministerijoje ir energetikos ministro valdymo sričiai priskirtose įstaigose yra patvirtinti ir, esant reikalui, atnaujinami pareigybių, kurias einantiems asmenims privaloma deklaruoti privačius interesus, sąrašai. Taip pat yra paskirti atsakingi darbuotojai, kurie užtikrina VPIDĮ nuostatų laikymosi priežiūrą ir kontrolę. Per 2021–2022 metų laikotarpį buvo peržiūrėtos visų Energetikos ministerijos ir energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų darbuotojų, įskaitant ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujančių darbuotojų, privačių interesų deklaracijos ir buvo išsiųsti priminimai atnaujinti jas. Ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo nustatyta atvejų, susijusių su privačių interesų deklaravimo pažeidimais.

2022 m. kovo mėn. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija organizavo mokymus Energetikos ministerijos darbuotojams apie Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymo nuostatų laikymąsi ir suteikė metodinę pagalbą atpažįstant lobistinę veiklą ir daromą įtaką teisėkūrai. Ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo nustatyta atvejų, susijusių su patirtos lobistinės įtakos deklaravimo pažeidimais.

Visi Energetikos ministerijos darbuotojai yra supažindinti su Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, etikos ir antikorupcinio elgesio taisyklėmis, patvirtintomis energetikos ministro 2022 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 1-50 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, etikos ir antikorupcinio elgesio taisyklių patvirtinimo“, kuriose yra nustatyta, kaip darbuotojai turi elgtis gavę dovanų pagal tarptautinį protokolą, tradicijas ar gavę reprezentacinio pobūdžio dovanų bei kaip turėtų elgtis, kai jiems siūlomas neteisėtas atlygis. Energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų darbuotojai taip pat yra supažindinti su antikorupcinio elgesio kodeksais ar taisyklėmis, kuriuose, atsižvelgiant į įstaigų specifiką, išsamiai nustatomi darbuotojų skaidrios veiklos ir antikorupcinio elgesio standartai. Ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo nustatyta atvejų, susijusių su tokio pobūdžio pažeidimais.

2021 m. buvo apmokyti 59 darbuotojai tema: „Viešųjų ir privačių interesų derinimas“, 2022 m. apmokyti 30 darbuotojų tema: „Lobistinė veikla: jos atpažinimas, reglamentavimas, galimos problemos ir jų sprendimo būdai“. Energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų už korupcijos prevenciją atsakingi darbuotojai dalyvauja „Skaidrumo akademijos“ veikloje, dalyvauja Specialiųjų tyrimų tarnybos organizuojamuose renginiuose.

Per 2021–2022 m. laikotarpį buvo nuolat tobulinamas vidinis teisinis reguliavimas, kuriantis antikorupcinę aplinką – Energetikos ministerijoje paskirtas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo, atnaujintas viešųjų ir privačių interesų derinimo Energetikos ministerijoje įsakymas, patvirtintos Energetikos ministerijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, etikos ir antikorupcinio elgesio taisyklės. Energetikos ministro valdymo sričiai priskirtose įstaigose taip pat yra patvirtintos Antikorupcinio elgesio taisyklės (kodeksai), atnaujinti Dovanų registro nuostatai.

9. 2021–2022 metų programos 2 uždavinys: užtikrinti Energetikos ministerijos ir energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų priimamų sprendimų ir procedūrų skaidrumą bei veiklos viešumą.

Tiek Energetikos ministerijos, tiek ir energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų interneto svetainėse nuolat teikiama visa aktuali informacija apie priimtus visuomenei reikšmingus sprendimus. Energetikos ministerijos interneto svetainės skiltyje „Veiklos sritys“ skelbiama aktuali informacija apie sektoriaus veiklą ir sukuriamos teminės rubrikos (Baltijos jūros vėjo parko projektas, ES investicijos, Energijos efektyvumo priemonės ir pan.). Per 2021 m. visuomenei pateikti 189 pranešimai, 2022 m. – 193. Taip pat visuomenė apie veiklą ir priimamus sprendimus informuojama 3 socialiniuose tinkluose (Facebook, Twitter ir LinkedIn), kuriuose pakartojama Energetikos ministerijos skelbiama informacija ir papildomai dalinamasi aktualia informacija.

Visa informacija apie vykdomas viešųjų pirkimų procedūras savalaikiai ir tinkamai buvo viešinama teisės aktų nustatyta tvarka. Per ataskaitinį laikotarpį nebuvo nustatyta atvejų, kai informacija apie vykdomas viešųjų pirkimų procedūras nebūtų tinkamai paviešinta.

Energetikos ministerija yra sudariusi ir nuolat atnaujina potencialių tiekėjų sąrašą bei skelbia jį Energetikos ministerijos interneto svetainėje.

Per 2021–2022 metų laikotarpį nebuvo nustatyta teisėkūros procedūras reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimų.

10. 2021–2022 metų programos 3 uždavinys: įgyvendinti antikorpucines rekomendacijas.

Energetikos ministerijoje nebuvo gauta Specialiųjų tyrimų tarnybos, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės ar kitų įstaigų rekomendacijų, susijusių su korupcijos pasireiškimo rizikos mažinimu. AB „Klaipėdos nafta“ 2021 m. gavo Valdymo koordinavimo centro 2020/2021 metų valstybės valdomų įmonių gerosios valdysenos indekso vertinimo ataskaitą, kurioje Korupcijos prevencija įvertinta teigiamu įvertinimu (A). Ataskaitoje pateiktos rekomendacijos, susijusios su korupcijos pasireiškimo rizikos mažinimu, yra įgyvendintos.

11. Energetikos ministerijoje yra įdiegtas ir veikia vidinis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas. Pranešėjų apsaugos teisinis mechanizmas yra veiksmingas įrankis, siekiant apsaugoti viešąjį interesą, kovoti su institucijoje daromais pažeidimais, todėl būtina išnaudoti šio instrumento potencialą, reguliariai informuoti darbuotojus apie galimybę saugiau ir patogiai pranešti apie pažeidimus, skatinti juos nebūti abejingais.

12. „Transparency International“ duomenimis¹, pagal korupcijos suvokimo indeksą 2021 m. Lietuvai buvo skirta 61 balas (100 balų – labai skaidri valstybė, 0 balų – labai korumpuota valstybė). Lietuva užėmė 34 vietą iš 180 vertintų valstybių. 2020 m. Lietuva gavo 60 balų, tiek pat balų gavo ir 2019 m., todėl korupcija išlieka aktualia problema. Siekiant stabilaus minėto indekso augimo įvairiose viešojo sektoriaus srityse būtina imtis efektyvių ir rezultatyvių priemonių įgyvendinimo, šalinant korupcijos apraiškas, mažinant korupcijos pasireiškimo riziką, korupcijos daromą žalą.

13. Remiantis sociologinio tyrimo „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2021 m.“ duomenimis², 31 proc. valstybės tarnautojų mano, kad korupcija yra labai rimta problema Lietuvoje. 21 proc. valstybės tarnautojų mano, kad kyšis padeda spręsti problemas. Per pastaruosius kelis metus šis skaičius mažėjo, tai aiškiai rodo pozityvius pokyčius viešajame sektoriuje. Tačiau ministerijų korumpuotumo vertinimas rodo, kad 2021 m. Energetikos ministeriją ir jai pavaldžias įstaigas 27 proc. gyventojų vertino kaip labai korumpuotą (2020 m. buvo 14 proc.), įmonių vadovų nuomone – 24 proc. (2020 m. buvo 14 proc.), valstybės tarnautojų nuomone – 20 proc. (2020 m. buvo 11 proc.). Lyginant su 2020 m. Energetikos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų vertinimas ženkliai prastėjo visose tikslinėse grupėse. Šie duomenys rodo, kad Energetikos ministerija yra priskiriama prie korumpuotų institucijų. Tačiau priežastys prastesnio vertinimo gali būti kelios, viena jų – kad vis dar yra skirtumas tarp korupcijos suvokimo ir korupcinės patirties, t. y. gyventojai dažnai neigiamai vertina korupcinę aplinką šalyje ar tam tikroje institucijoje, nors patys asmeniškai su korupcija nebuvo susidūrę, kita – energetikos kainų krizei tęsiantis smarkiai auga visuomenės nepasitikėjimas Energetikos ministerija, trečia – 2020 m. vertintos tik ministerijos, o nuo 2020 m. vertinamos ir ministerijos ir joms pavaldžios institucijos. Energetikos ministerija, veikdama pagal savo kompetenciją ir siekdama tvarių pokyčių energetikos sektoriuje, privalo imtis aktyvių priemonių, susijusių su visuomenės informavimu apie savo veiklą, kurti korupcijai atsparią aplinką, užtikrinti veiksmingą pavaldžių institucijų kontrolę, teikiant pagalbą joms kuriant korupcijai atsparią aplinką.

14. Įvertinus sociologinių tyrimų duomenis ir siekiant ilgalaikių korupcijos ir kitų pažeidimų prevencijos tikslų, tikslinga būtų siekti, kad Energetikos ministerijoje ir energetikos ministro valdymo sričiai priskirtose įstaigose korupcijos prevencija ir antikorpucinės kultūros kūrimas būtų tarp svarbiausių Energetikos ministerijos tikslų.

III SKYRIUS PLANO UŽDAVINIAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

¹ <https://infogram.com/1pe2367n6nlxk3tm9075k5000yaIndvn3ly?live>

² <https://www.stt.lt/analitine-antikorpucine-zvalgyba/lietuvos-korupcijos-zemelapis/7437>

15. Plano uždaviniai (Plano tikslui pasiekti):

15.1. užtikrinti Korupcijos prevencijos įstatymo ir VPIDĮ nuostatų laikymąsi Energetikos ministerijoje ir energetikos ministro valdymo sričiai priskirtose įstaigose;

15.2. didinti Energetikos ministerijos ir energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą;

15.3. šalinti korupcijos rizikos veiksnius, išaiškintus atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą.

16. Plano įgyvendinimas vertinamas pagal Plano priede nustatytus laukiamo rezultato kriterijus.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Už Plano rezultatų stebėseną, vertinimą ir kontrolę atsakingas Energetikos ministerijos darbuotojas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą. Stebėseną ir kontrolę atliekama vertinant gautą informaciją apie Plano įgyvendinimo eigą ir veiksmingumą. Prireikus nedelsiant imamasi priemonių, siekiant pašalinti nustatytas kliūtis ir problemas, dėl kurių gali būti nepasiekti Plano tikslas ir uždaviniai, laiku neįvykdytos Plano priede numatytos priemonės.

18. Už konkrečių Plano priede numatytų priemonių vykdymą yra atsakingi nurodytų Energetikos ministerijos administracijos padalinių ir (ar) energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų vadovai.

19. Įgyvendinę Plano priede numatytas priemones, už jų įgyvendinimą atsakingi nurodytų Energetikos ministerijos administracijos padalinių ir (ar) energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų vadovai apie tai nedelsdami informuoja Energetikos ministerijos darbuotoją, atsakingą už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą. Energetikos ministerijos administracijos padalinių ir (ar) energetikos ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų vadovai, atsakingi už Plano priede numatytų priemonių vykdymą, pasibaigus metams, bet ne vėliau kaip iki sausio 5 dienos, informaciją apie Plano priede numatytų priemonių vykdymo eigą (vykdytų priemonių veiksmingumą, problemas, susijusias su priemonių vykdymu ir kt.) pateikia Energetikos ministerijos darbuotojui, atsakingam už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.

20. Energetikos ministerijos darbuotojas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, pasibaigus metams, ne vėliau kaip iki sausio 31 dienos, parengia Plano priede numatytų priemonių įgyvendinimo ataskaitą, kurioje įvertinama, ar įvykdytos Plano priede numatytos priemonės, ar būtina nustatyti naujas priemones, ir šią ataskaitą pateikia energetikos ministrui.

21. Planas įgyvendinamas iš atitinkamų metų Lietuvos Respublikos biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintų bendrųjų asignavimų.

22. Planui finansuoti gali būti naudojamos ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.

23. Plano priede numatytų priemonių turinys, jų įgyvendinimo terminai ir atsakingi vykdytojai gali būti keičiami ar priemonių atsisakoma tik motyvuotu priemonės vykdytojų siūlymu.

24. Visi suinteresuoti subjektai pasiūlymus dėl Plano ir Plano priede numatytų priemonių per visą jų įgyvendinimo laikotarpį gali teikti elektroniniu paštu Energetikos ministerijos darbuotojui, atsakingam už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą. Esant poreikiui, Plano priede numatytos priemonės gali būti papildytos naujomis priemonėmis.

25. Naujo laikotarpio Plano projektą rengia Energetikos ministerija, dalyvaujant energetikos ministro valdymo sričiai priskirtoms įstaigoms.

26. Planas ir jo vykdymo ataskaitos skelbiamos viešai Energetikos ministerijos interneto svetainėje.